

Ravijuhendi „40-65aastaste täiskasvanute tervise jälgimise juhend“ töörühma koosolek nr 15

28.02.2022 kell 13.00–17.00

MS Teams

Osalesid töörühma liikmed Anneli Rätsep (juht), Katrin Martinson, Anne Kaldoja, Mikk Jürisson, Irina Tohus, Ester Sikk, Kersti Esnar, Kadri Paal.

Osalesid sekretariaadi liikmed: Kadi Kallavus (püsisekretariaadi esindaja ja sekretariaadi juht), Marika Saar.

Koosolekut protokollis Kadi Kallavus.

Kvoorum oli koos ja töörühm oli otsustusvõimeline.

Koosoleku päevakord ja arutelu kokkuvõte

1. Huvide deklaratsioonid

Töörühma ja sekretariaadi liikmed ei soovinud huvide deklaratsioone täiendada.

2. Ravijuhendi käsikirja ülevaatamine

Täpsustati lühendite ja mõistete osa. Arutati ravijuhendi sihtrühma üle. Töörühm leidis, et juhend on mõeldud laiemale sihtrühmale kui vaid perearstid- ja õed. Seetõttu nimetati juhendi kasutajate sihtrühmana kõiki arste, õdesid ja ämmaemandaide, kes puutuvad oma töös kokku 40–65aastase täiskasvanu tervise jälgimise ja haiguste ennetusega. 40–65aastase inimese ennetustegevuste teekonna algoritmi lisati erinevad teed, kuidas inimene juhendis käsitletud ennetustegevusteni jõuda võib.

Töörühm lisas HIV-testimise soovitusi, sest Tervisekassa on loonud tuginedes Eesti HIV-testimise ravijuhendi soovitustele ja Tervisekassa raviarvetel põhinevale analüüsile esmatasandi otsustustoesse uue HIV-testimise algoritmi. Eesmärk on leida rahvastikust üles diagnoosimata HIV positiivsed juhud ning toetada HIV positiivsete juhtude võimalikult varajast avastamist.

Koostatud praktiline soovitus:

Soovitage HIV-testi tegemist 40–65aastasele inimesele, kui on täidetud järgnevad tingimused:

- patsiendil ei ole varasemalt diagnoositud HIV-infektsiooni (B20-B24; Z21);
- patsiendil ei ole positiivset HIV-testi laboritulemust;
- patsiendile ei ole viimase 300 päeva jooksul tehtud HIV-testi;
- patsiendil on varasemalt või käesoleva visiidi raames diagnoositud HIV-iga seotud indikaatorseisund(id).

Ennetuseks vajalike analüüside nimekiri koostatakse ja lisatakse juhendisse.

Töörühma visioon, on, et Patsiendiportaali loodaks ennetuse sektsioon, kuhu on koondatud kõik ennetuse küsimustikud ja viited. Tegemist peab olema lihtsa ja tervikliku lahendusega. Seni,

kuni ei ole võimalik perearstil või -õel täidetud küsimustik vastuseid näha, peab inimene ise Patsiendiportaalist küsimustikud ära täitma ja vastused alla laadima ning tervishoiutöötajale edastama (meili teel saatma või printituna vastuvõtule kaasa võtma). Isikustatud andmete esitamine Patsiendiportaali kaudu võiks Tervisekassa sõnul võimalikuks saada 2025. aastal.

Arutati, kuidas peaks käsitlema haigusriskidest lähtuvat nõustamist. Leiti, et juhendisse võiks jääda haigusriskide mõiste sisse nagu on sõnastatud ka toitumis- ja liikumissoovitustes.

Mikk Jürisson lahkus kell 15.07.

Narkootiliste ainete tarvitamise soovitus juures oli välja toodud mitmeid teste, millega narkootiliste ainete tarvitamist hinnata. Mõned neist hindasid ka muude ainete tarvitamist. Lihtsuse mõttes soovib töörühm jätta alles vaid DUDIT-testi, ms on kättesaadav veebilehel www.narko.ee. DUDIT-test sobib sõelumiseks ja üldhinnangu andmiseks ning selle täidab inimene ise ära.

Opioidisõltuvusega inimeste käsitlemise on perearstid koolitusmaterjalidena kokku pannud. Arutati, kui palju peaks selles juhendis seda käsitlust kajastama. Kuna opioidisõltuvusega inimesed ei ole selle juhendi peamine sihtrühm, siis otsustati, et juhendisse lisatakse vaid ravivõimaluste info.

Kersti Esnar lahkus kell 15.18.

Töörühm tõstatab varasemal koosolekul teema, et TAI vaksineerimise lehel ei ole täiskasvanute immuniseerimise kohta korrektsed andmed. Püsisekretariaat pöördus TAI poole palvega andmed uuendada. TAI uuendas vaksineerimise ajakava. COVID-19 vaksineerimise info on eraldi veebilehel. Veebilehtede viited lähevad juhendisse.

Muudeti 2. tüüpi diabeediga inimeste soovitus sõnastust selliselt, et analüüside tegemise asemel sõnastati analüüside määramine. Juhendisse lisati 2. tüüpi diabeedi 2021. a ravijuhendist peatükk „Prediabeedi ja diabeedi sõeluuring sümptomiteta täiskasvanutel“, kus on kirjas diabeedi riskitegurid.

Töörühm arutas, mida võtta ette PSA analüüsi soovitustega. Uroloogidel on koostöös Tervisekassa ja perearstidega (jt teistegi spetsialistidega) plaanis sõeluuringu pilootuuring. Töörühm arutas, et kuivõrd selle juhendi soovitused, mis lähtuvad oportunistlikust sõeluuringust ja riskitegurite hindamisest (riskitegur on mh vanus alates 55. eluaastast), on kooskõlas pilootuuringu ülesehitusega, kus soovitakse hinnatakse süsteemset sõeluuringut (kõigi 50–59-aastastel meestel PSA taseme määramist). Tõendusest lähtudes ei saa töörühm soovitusi muuta. Ravijuhendisse pandi kirja, et kui pilootuuringu tulemuste põhjal selgub, et selle juhendi soovitusi peab muutma, siis seda tehakse. Töörühm rõhutas, et oluline on pilootuuringusse kaasatud perearstikeskustele selgitada, et juhendis on soovitused lähtuvalt olemasolevast tõenduspõhisest infot ning pilootuuring on teadusuuring, mille tulemused selguvad alles pärast uuringu lõppu. K.-T. Laisaar vahendab juhendi töörühma seisukohti Tervisekassale.

3. Rakenduskava

Täpsustati rakenduskava edukust tagavaid tegevusi ja vajalikke ressursse. Lisati pereõdede ja terviseõdede piisav olemasolu ja lisaõe rahastus. Vajadusel võiks olla võimalik võtta juurde

kolmas õde. Täpsustati Patsiendiportaali ennetuse seksiooni loomise vajadust. Rakenduskava arutatakse väiksemas ringis Tervisekassa esindajaga.

4. Edasine töö

Töörühma viimastest kommentaaridest lähtuvalt täiendatakse juhendi käsikirja, lisamaterjale ja rakenduskava. Juhendi viimane versioon saadetakse esimesel võimalusel töörühmale, misjärel läheb see keeleteimetajale ning pärast seda avalikkusele kommenteerimiseks.